

9.SINIF

TARİH - TARİH - TARİH

TAM İZLEME KİTABI

22. HAFTA

- ESKİ ÇAĞ MEDENİYETLERİ -

- TÜRKLERDE KONARGÖÇER YAŞAM -

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

A. Aşağıdaki metne bakılarak soruları cevaplayınız.

Mete Han, MÖ 187 tarihinde Çin imparatoriçesine yazdığı mektubun bir yerinde kendi hayatının ilk dönemiyle ilgili olarak şöyle demiştir: "Irmaklar ve göller arasında doğdum, geniş yaylalarda sığırlar ve atlar arasında büyüdüm, kendimi sık sık sınır boylarında buldum." Bu ifadeden de anlaşılacağı üzere Mete Han, geniş yaylalarda yaşayan, hayvancılıkla geçinen ve akıncılık yapan konar-göçer bir topluluğun çocuğudur. Bu ifade de konar-göçer hayatın temel unsurları ve faaliyetleri birer birer sayılmıştır. Bunlar; ırmaklar, göller, geniş yaylalar, hayvanlar ve eski Türk hayatında önemli bir yer tutan akınlardır.

1. Mete Han'ın hayatına hâkim olan ve onun yetişmesinde rol oynayan unsurlar nelerdir?

Coğrafi şartlar ve yaşam şekli Mete Han'ın hayatının şekillenmesinde etkili olmuştur.

2. Mete Han'ın askerî özelliklerinin gelişmesine yaşadığı coğrafyanın etkileri nelerdir?

Orta Asya'nın bozkır iklimi Mete Han'ın mücadelecî yapısını geliştirmiş, dolayısıyla askerî özellikleri de gelişmiştir.

B.

Görsele bakılarak Türklerin yaşam tarzını, ekonomik faaliyetlerini ve sanat anlayışlarını yorumlayınız.

Görsele Orta Asya Türklerine ait bir çadır bulunmaktadır. Bu çadır Türklerin konargöçer yaşamdan dolayı barındıkları evdir. Bu yaşam tarzında temel geçim kaynağı hayvancılık olup, sanatsal faaliyetleri ise taşınabilir sanat eserleri (halı, kilim motifleri, işlenebilir madenler vb.) oluşturulmuştur.

1. Türklerin konargöçer yaşam sürmelerinde,
- hayvanlarına otlak bulmak,
 - inançlarını yaymak,
 - coğrafi şartlara uyum sağlamak
- amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I,II ve III

2. Türklere ait Pazırık Kurganı'nda çadır taşımak için kullanılan tekerlekli araba kalıntıları ortaya çıkmıştır.
- Buna göre Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisinin kanıtı olarak gösterilebilir?**
- A) Teknolojik açıdan geliştiklerinin
B) Konargöçer yaşadıklarının
C) Yerleşik yaşama geçtiklerinin
D) Düşmanlarına üstünlük sağladıklarının
E) Ateşli silahlar kullandıklarının

3. Konargöçer yaşam biçiminin Türklerde aşağıdakilerden hangisinin gelişimine katkı sağladığı söylenemez?
- A) Ortak hareket etme bilinci
B) Birlik ve beraberlik ruhu
C) Tarımsal üretimin sürekliliği
D) Yardımlaşma bilinci
E) Disiplinli yaşam

4. Türklerin ana yurdu olan İç Asya büyük ölçüde bozkırlarla kaplıydı. Bozkırlar kimi yerlerde ıssız çöllere dönüşürdü. Gobi, Taklamakan, Kızılıkum, Akkum ve Karakum bu çöllerin belli başlılarıydı. Orta Asya bozkırları kışları çok soğuk ve kar fırtınalı, yazları ise sıcak ve kurak geçirdi.

Orta Asya'nın bu özelliklerinin Türklerde,

- hayvancılığın temel geçim kaynağı olması,
- konargöçer yaşam sürülmesi,
- toprağa bağlı ekonomik yapı oluşması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5.

Konargöçer yaşam tarzını benimseyen toplumlarda yılın, ayın ve günün alt dilimlerini ölçmek ve hava durumunun nasıl olacağını kestirmek büyük bir önem taşımaktadır. Bilimin gelişmediği dönemlerde yaşamış olan ve teknolojik aletlerin henüz ulaşmadığı ya da bu aletleri kullanmaya daha alışmamış topluluklar, tabiatla olan ilişkilerini belirlemede kendine has birtakım takvimsel ve meteorolojik yöntemler geliştirmiştir. Hayvanların, gök cisimlerinin, bitkilerin ya da buna benzer tabiat öğelerinin belirli veya alışılmamışın dışındaki hareket ve durumları neticesinde çeşitli tahminlerde bulunarak tarımsal ve hayvancılıkla ilgili faaliyetlerini buna göre düzenlemişlerdi.

Bu bilgilere bakılarak,

- ihtiyaçların farklı yöntemlere ortam hazırladığı,
- Türklerin doğaya bağımlı yaşadığı,
- doğal şartların Türk boyları arasında mücadelelere neden olduğu

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I,II ve III

6. Türklerin Anadolu'ya gelişleri XI. yüzyıla kadar uzanır. Günümüzde daha çok Akdeniz Bölgesi'nde yoğunluk kazanan konargöçer Türk topluluklar, bugün "yayla" diye tabir edilen mekânları daha çok kullanır. Sarıkeçili yörükleri günümüzde konargöçer yaşam kültürünü devam ettiren toplulukların son temsilcilerindendir.

Bu bilgilere bakılarak,

- I. Anadolu'da konargöçer kültürün devam ettiği,
- II. Akdeniz'in konargöçer Türkler için uygun bir bölge olduğu,
- III. Anadolu'ya gelen Türklerin tamamının konargöçer yaşamayı sürdürdüğü

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Orhun Yazıtları'nda Bilge Kağan, şöyle anlatmıştır: "Çıplak milleti elbiseli, yoksul milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım."

Bu sözlere bakılarak Bilge Kağan ile ilgili,

- I. Halkın refah ve huzuru için çalışmıştır.
- II. Sosyal devlet anlayışını benimsemiştir.
- III. Askeri yapıyı ihmal etmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

- 1.D 2.B 3.C 4.D 5.C 6.D 7.D

Yazılı Sınav

1. **Konargöçer Türklerin geçim kaynakları hakkında neler söylenebilir?**

Konargöçer Türkler yaygın olarak hayvancılıkla uğraşmıştır.Tarımsal faaliyetler gelişmemiştir.

2. **Günümüz Anadolu konargöçerleri ile tarihteki konargöçer toplulukları karşılaştırınız.**

Günümüz Anadolu konargöçerleri yaygın olarak Akdeniz Bölgesi'nde Torosların eteklerinde hayvancılık yaparak yaylak-kışlak şeklinde yaşamaktadırlar. Geçmişte yaşayan konargöçerler de hayvancılıkla uğraşıp yaylak-kışlak şeklinde yaşarlardı.Dolayısıyla yaşam tarzları benzerdi.

3. **Konargöçer toplulukların sanat eserleri hakkında kısaca bilgi veriniz.**

Konargöçer topluluklarda daha çok at koşum takımları,halı ve kilimler gibi taşınabilir sanat eserleri oluşturulmuştur.

4. **Aşağıdaki kavramların açıklamalarını yazınız.**

Kımız: *Türklerde at sütünden yapılan bir tür içecek*

Börk: *Türklerde konargöçer askerlerin başındaki başlık*